

Langkilde: Den redegørelse, som folketinget modtog i tirsdags fra de ministre, hvis fagområde berøres af narkotikaproblemet, er et godt og nøgternt grundlag for en debat om dette alvorlige samfundsproblem.

Det forekommer overordentlig tilfredsstillende, at drøftelsen kan finde sted på dette grundlag og ikke på grundlag af eventuelle forslag om lovændringer, f. eks. straffelovsændringer, som let ville give debatten en skæv karakter.

Vi finder det også fra min gruppes side nødvendigt og rigtigt, at en debat om dette emne finder sted her i folketinget, uanset at emnet efter sin karakter falder uden for den kreds af emner, som normalt er genstand for debat her i tinget.

Samfundets alarmsignal har jo lydt vedrørende narkotikaproblemet, og så må det også være en pligt for folketinget at drøfte det. Jeg finder grund til at takke regeringen ikke alene for det brede grundlag, som er givet for debatten, men også for den besluttede koordinerede indsats, som allerede er sket, og som skete hurtigt, efter at sundhedsstyrelsens arbejdsgruppes rapport fremkom. Det forekommer mig at være et godt vidnesbyrd om, at der kan handles effektivt og hurtigt over for et samfundsmæssigt problem af betydelig rækkevidde.

Narkotikaproblemer har samfundet — og ethvert samfund — altid haft, overvejende som medicinmisbrug, men det har været af begrænset betydning. Det, som alle fremkomne undersøgelser synes at vise os i dag, er et ungdomsnarkotikaproblem, som er under udvikling, og meget tyder på, at det sker i et hastigt tempo.

Den største betydning af den undersøgelse, som bl. a. gennem socialforskningsinstituttet er foretaget vedrørende ungdommens narkotikaforbrug, er det øjebliksbillede, den giver os af situationen i første halvår 1968. Det giver grundlag for en vurdering af den fortsatte udvikling af problemet, og det er efter min mening meget vigtigt. Man kunne godt have ønsket, at undersøgelsen havde omfattet flere kategorier specielt af studerende — navnlig universitetsstuderende — og det er vel et spørgsmål, om man ikke bør medinddrage dette materiale i senere undersøgelser. Men afgørende er, at undersøgelserne følges op. Der vil jo nu blive iværksat en række til dels

ret kostbare foranstaltninger, og jeg mener, at det stærkt understreger nødvendigheden af, at vi hele tiden har fuld klarhed over udviklingen på dette område, at vi altså til stadighed følger undersøgelsen fra foråret 1968 op.

Under debatten i offentligheden er det fra flere sider blevet understreget, at det må være vigtigt at søge årsagerne til den pludselige udvikling i narkotikaproblemet undersøgt, og det er selvfølgelig rigtigt. Man skal blot ikke forestille sig, at det drejer sig om en enkelt eller ganske enkelte årsager, som man har mulighed for at angribe fra samfundets side. Der er imidlertid i arbejdsgruppens undersøgelse et godt materiale at hente til belysning af årsagssammenhænge, og fra andre lande foreligger der ligeledes materiale af betydning for bedømmelsen. Det ligger herefter klart, at problemet er koncentreret om de store byer, altså for Danmarks vedkommende specielt København, og at forbruget forekommer hyppigst og mest regelmæssigt i aldersgrupperne 14-16 og 17-19 år. Der er en tendens til et mere udbredt forbrug blandt de unge, som har eller kommer fra et brudt hjem, og endelig er forbruget af de euforiserende stoffer tilsyneladende mere udbredt blandt unge, hvis fædre har høj uddannelse og høj social status, end blandt andre. Disse fakta kan selvfølgelig i høj grad bidrage til dannelse af teorier om grunden til denne udvikling, men det må jo blive teorier, det må jo blive filosofiske spekulationer.

Det synes imidlertid klart, at mange unge føler sig ensomme og isolerede, at de søger ud af denne ensomhed ved et gruppefællesskab, og at gruppefællesskabet i et vist omfang har været et fællesskab om narkotikanydelse, navnlig hash. For en del unges vedkommende er der utvivlsomt tale om, at narkotika er blevet et symbol på deres forkastelse af det eksisterende samfund, og dyrkelsen af symboler synes for disse unge at have meget stor betydning. Symbolerne har en enestående magt over dem, og når symbolet er narkotikanydelse, gør dette selvfølgelig bekæmpelsen af misbrug vanskeligere. Det er klart, at denne baggrund for narkotikamisbrug kun er en enkelt af mange. Selve dette, at fænomenet manifesterer sig — omtalen af det i pressen og andre massemedier — vækker nysgerrighed og til-